

Przez Jana Pawła II do Miłosierdzia Bożego

Centrum Jana Pawła II rozplanowane zostało wokół Placu otwartego w kierunku Sanktuarium Bożego Miłosierdzia. Całość zespołu została kompozycyjnie podporządkowana Sanktuarium Bożego Miłosierdzia. Ukierunkowanie Centrum posiada wymiar symboliczny. Zwiedzający i pielgrzymi przybywają na Plac dwiema drogami – od strony pozostałej części Białych Mórz oraz od strony parkingu. Stąd, z Placu Jana Pawła II, z miejsca, które mogło wydawać się celem podróży, otwiera się widok ku wieży Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach. Dzięki temu czytelna staje się treść symboliczna, mówiąca o tym, że Jan Paweł II wskazuje nam drogę do Miłosierdzia Bożego, a ostatecznym celem drogi i ludzkiego pielgrzymowania jest Boże Miłosierdzie.

Całość jako Świątynia pod otwartym niebem

Przestrzeń przed Placem zajmuje łąka Małych Błoni – miejsce zgromadzenia wiernych na polowej Mszy Świętej. W geometrii ukształtowania Placu – najważniejszej przestrzeni Centrum Jana Pawła II – dostrzec można analogię do wielobocznego kształtu prezbiterium tradycyjnej świątyni. Na osi Placu usytuowany został budynek kościoła zajmując najważniejsze, centralne miejsce w jego przestrzeni. Całość zespołu Centrum Jana Pawła II może zostać odczytana jako symboliczna „świątynia” – z Małymi Błoniami jako przestrzenią nawy, z Placem jako prezbiterium i z budynkiem kaplicy Jana Pawła II jako jej tabernakulum – najważniejszym i najświętszym miejscem. Nawa „świątyni” została zdefiniowana elementami znaczeniowymi upamiętniającymi encyklikę papieskie. Ciąg pieszy wzdłuż środka „nawy świątyni” określają miejsca związane z życiem Jana Pawła II i jego pielgrzymkami do Polski.

Przesłanie Ojca Świętego

Oprócz kościoła, wokół Placu usytuowano pozostałe budynki ważne pod względem znaczeniowym i funkcjonalnym. Ich funkcje odpowiadają czterem wartościom przypominającym treści nauczania i świadectwo życia Jana Pawła II. Są nimi: Fides – wiara, Ratio – rozum, Veritas – prawda, Caritas – miłość. Symbolem przestrzennym tych wartości, a zarazem funkcji budynków są 4 zwieńczenia narożników Placu. Z Muzeum związany jest, usytuowany u wejścia na Plac od strony Sanktuarium Bożego Miłosierdzia, element Fides. Odpowiada mu, usytuowany po zachodniej stronie, związany z Centrum Konferencyjnym element Ratio. Po wschodniej stronie budynku kaplicy znajduje się, połączony mostkami z budynkiem Muzeum, Instytut Jana Pawła II (przyszła siedziba Instytutu Dialogu Międzykulturowego) – od strony Placu zakończony zwieńczeniem Veritas. Od strony zachodniej jego odpowiednikiem jest zwieńczenie Caritas – część centrum szkolenia wolontariatu. Piąty element – Wieża, usytuowana nad prezbiterium kaplicy, górująca nad Placem i całością zespołu, nazwana wieżą Jana Pawła II, poprzez swoją formę i wysokość jest syntezą pozostałych zwieńczeń i w sposób symboliczny unaocznia łącznie się czterech przesłań w osobie Jana Pawła II.

Miasto położone na górze

Główny Plac Miasta (prezbiterium „świątyni”) wyróżniony jest od przestrzeni Małych Błóń (nawy „świątyni”) różnicą poziomów. Pielgrzymi przybywający od strony Białych Mór i od strony parkingu pokonują wzniesienie od kilku do kilkunastu metrów. Podążają więc do „świętego miasta położonego na górze”, do symbolicznego miejsca spotkania z Panem Bogiem. Układ budynków i ich części zaprojektowano tak, aby stworzyć wiele przyjaznych miejsc – uliczek z przerzuconymi nad nimi mostkami, zaułków i dziedzińców z budynkami z cegły i kamienia. Święte Miasto, które jest skrojone na miarę człowieka jest elementem symbolicznego przekazu ważnej treści nauczania głoszonego przez Jana Pawła II – szacunku dla godności każdego człowieka.

Orientacja

Od zachodniej strony teren Centrum graniczy z gwarnym obszarem handlowym, z linią kolejową oraz trasą komunikacyjną. Kierunek wschodni został potraktowany w projekcie jako kierunek przechodzenia od budynków i funkcji o charakterze głośnym i „światowym” na zachodzie do obiektów o charakterze duchowym na wschodzie. To kierunek przechodzenia od budynków hotelowych, poprzez plac konferencyjno-hotelowy, Centrum Konferencyjne, Plac Jana Pawła II,

budynek Muzeum, strefę zieleni oddzielającej aż po Centrum Rekolekcyjne - miejsce formacji duchowej położone na wschodnim krańcu całego terenu. Symbolika tego „przechodzenia – orientacji” posiada również uzasadnienie funkcjonalne – miejsca wymagające coraz większej ciszy następują stopniowo po sobie, stanowiąc dla siebie kolejne akustyczne bariery.

Kontekst kulturowy – miejsca Jana Pawła II

Główny Plac całego zespołu posiada skalę rynku w Wadowicach oraz Rynku Dębnickiego w Krakowie – miejsc mocno związanych z etapami życia Ojca Świętego. Użycie naturalnych materiałów w elewacjach budynków (cegła i biały wapień) oraz sposób ich połączenia związane są z tradycją charakterystyczną dla Krakowa, widoczną w miejscach, które odegrały ważną rolę w życiu Ojca Świętego – w szczególności w architekturze katedry Wawelskiej, Seminarium Arcybiskupiego, budynku Collegium Maius, a także kościoła Mariackiego i wielu innych. Poprzez użyte materiały zespół Centrum nawiązuje także do ceglanych zabudowań klasztornych w Łagiewnikach oraz do budynku kaplicy – miejsc związanych z osobą świętej siostry Faustyny. Przestrzeń uliczek, dziedzińców i mostków łączących budynki nad uliczkami przypominać może nastrój architektury Rzymu, w sposób szczególny związanego z Janem Pawłem II jako jego biskupem.

Szacunek dla miejsca pracy Karola Wojtyły i jego przyjaciół robotników w Solvayu w czasie wojny wyraża się zachowaniem istniejącej kładki stalowej (niegdyś mostu technologicznego służącego do transportu odpadów) łączącej tereny Centrum z pozostałą częścią Białych Mór, uszanowaniem kierunku ciągu pieszego, który ona wyznacza oraz uwzględnieniem go w rozplanowaniu geometrii zespołu. Na zachodniej krawędzi placu konferencyjno-hotelowego podkreślony został, poprzez przerwę w zabudowie hotelowej, betonowy przyczółek dawnego mostu technologicznego. Stanowić on będzie część tego placu oraz platformę widokową. Ponadto, Most Aniołów, prowadzący od Sanktuarium Bożego Miłosierdzia został ukierunkowany na osi istniejącego Krzyża, dla nadania odpowiedniej rangi miejscu, od którego symbolicznie zaczęła się budowa Centrum Jana Pawła II.

autor koncepcji: [arch. Andrzej Mikulski](#)

wizualizacje: [FP Multimedia](#)

```
{phocagallery  
view=category|categoryid=51|imageid=0|displayname=0|displaydetail=0|displaydownload=0|displaybuttons=0|float=left|displaydescription=0|detail=0}
```